

FAKTAI POLICIKLINIAI AROMATINIAI ANGLIAVANDENILIAI (PAH)

Policiklinius aromatinius angliavandenilius (PAH) Tarptautinė vėžio tyrimų agentūra (IARC) priskiria 1-os grupės kancerogenams. Tai reiškia, kad jie yra laikomi aiškia vėžio priežastimi. PAH gali būti nuryti, įkvėpti ar kai kuriais atvejais patekti į žmogaus organizmą per odą. Nedidelius PAH kiekius žmogaus organizmas gali perdirbti ir suskaidyti į produktus, kurie iš organizmo pašalinami kartu su šlapimu ir išmatomis. Ilgalaikis poveikis gali sukelti plaučių ar odos vėžį.

Kur yra rizika

Darbuotojai, dirbantys pramonėje ar prekyboje, kur naudojama arba gaminama anglis ar anglies produktai, patiria didžiausią PAH poveikio riziką. Tai gali būti darbuotojai, dirbantys su asfalto danga, anglies dujomis, žvejai (anglies derva tinkluose), dirbantieji su grafitiniais elektrodais, mechanikai (benzininiai ir dyzeliniai varikliai), kelininkai ir padangų bei gumos gamintojai. Paprastai žmonės susiduria su PAH mišiniais, pvz., kvėpuodami oru, užterštu iš motorinių transporto priemonių išmetamomis dujomis, cigarečių dūmais ir asfaltuotų kelių garais.

Daugiau apie medžiagą

PAH yra cheminių medžiagų klasė, natūraliai esanti iškastinėje anglyje, žalioje naftoje ir degaluose. PAH pasigamina, kai deginama anglis, nafta, dujos, mediena, šiukšlės ir tabakas. Iš šių šaltinių PAH gali pasklisti darbo aplinkos ore mažų dalelių pavidalu. Mėsos ir kitų maisto produktų kepimo aukštoje temperatūroje metu taip pat susidaro PAH. Daug PAH yra cigarečių dūmuose.

Kokie simptomai gali pasireikšti

PAH pasižymi mažu ūmiu toksiškumu. Ūminį PAH poveikio efektą daugiausiai sukelia kitos kartu susidaranti cheminės medžiagos. Ilgalaikis PAH poveikis gali pažeisti kelias žmogaus organizmo sistemas. Gali pakenkti kvėpavimo sistemai (sumažėjusi plaučių funkcija, krūtinės skausmas, kvėpavimo takų dirginimas ir plaučių vėžys), virškinimo sistemai (įskaitant virškinimo sistemos organų vėžio formas), odai (nudegimai ir karpos saulės veikiamose srityse su progresavimu į vėžį), akims (akių dirginimas) ir sukelti kitų tipų vėžį, pvz., leukemiją ir šlapimo pūslės vėžį.

Latentinis laikotarpis tarp PAH poveikio ir su juo susijusio vėžio išsivystymo gali svyruoti nuo 5 iki 20 metų, priklausomai nuo įvairių vėžio formų.

Ką jūs galite padaryti

Atlikite PAH koncentracijos matavimus darbo aplinkoje, kad žinotumėte, kokių veiksmų reikia imtis. Informuokite darbuotojus apie riziką ir prevencijos priemones. Nagrinėkite darbuotojų pranešimus apie pirminius simptomus.

Geriausias sprendimas kontroliuoti poveikį yra pašalinti ar pakeisti medžiagas. Tačiau, kadangi PAH susidaro degimo procesuose, šias medžiagas nėra lengva pašalinti ar pakeisti. Dėl to svarbu taikyti uždarus procesus ir (arba) įdiegti tinkamas vėdinimo sistemas, sumažinančias poveikį. Įsitikinkite, kad naudojamos tinkamos asmeninės apsaugos priemonės.

References: CDC, IARC